Suomi on aurinkoenergian kehitysmaa.

TOIMITUSJOHTAJA JOUNI JÄRVINEN, SOLARTUKKU OY

Englannin ennätyssato sotkee kauramarkkinoita Euroopassa

Viljojen hinnat ovat pudonneet jopa neljänneksen viime kaudesta. Etenkin kauran ylitarjonta on saanut ostajat varovaisiksi.

Euroopan kauramarkkinat ovat tukkoisia, sillä britit korjasivat suurimman kaurasadon yli 30 vuoteen. Ylijäämää on niin runsaasti, ettei kauralle tahdo löytyä ostajaa. Lisäksi ostajat ovat kiinnostuneita vain laadukkaista eristä, ja skandinaavinen kaura päihittää brittien oman sadon.

Brittein saarten kaurasadosta kertoi englantilainen Agrimoney.com-nettiuutispalvelu viime viikolla.

Iso kaurasato johtuu viime vuoden syksystä. Märän syksyn takia syysviljojen kylvöala kutistui ja syysvehnälle aiotuille pelloille kylvettiin ohraa ja kauraa.

Kauran kylvöala kasvoi viime viikolla julkaistun tilaston mukaan liki 40 prosenttia edellisvuodesta 164 000 hehtaariin. Sato hipoo miljardia kiloa.

Jo talvella tiedettiin, että mallasohran ala kasvaa, mikä vaikuttaa hintoihin. Osa viljelijöistä vaihtoi ohran kauraan tietämättä, onko sadolle markkinoita.

Neljänneksen pudotus viljan hintoihin

Englannissa on erikoinen tilanne. Vehnästä on ylitarjontaa, sillä maahan on tuotu viime talven aikana runsaasti rehuja leipävehnää, jopa enemmän kuin olisi tarvinnut. Se tukkii nyt uuden sadon markkinoille-tuloa.

Kaiken kukkuraksi viljojen hinnat ovat pudonneet jopa neljänneksen viime kaudesta.

Viljamarkkinoilla toimiva Gleadell on jo ilmaissut huolensa kauratilanteesta ja pitää sitä vakavana. Brittiviljelijöiden on vaikea löytää ostajaa ylijäämille.

Ylituotannon takia hintoja saatetaan joutua tarkistamaan merkittävästi, jotta kaura olisi kilpailukykyistä muiden maiden vientikauran kanssa.

Kauran menekki ei juuri vaihtele vuodesta toiseen. Elintarviketeollisuus käyttää puoli miljardia kiloa ja 200 miljoonaa kiloa menee rehuksi. Lopuille ei hevin löydy ostajaa Englannista. Vientikin on vaikeaa, kun brittien rehuviljaa perinteisesti ostanut Espanja sai itse ison sadon.

Kauran hintaan jopa neljänneksen pudotus

Elintarvikekaurankin vienti on vaikeaa, sillä keskieurooppalaiset ostajat ja etenkin saksalaiset suosivat Ruotsin ja Suomen kauraa.

Helleaalto kiusasi kauraa Etelä-Englannissa ja verotti laatua. Laadukkain sato tulee maan pohjoisosista.

Kauraa riittää myös Skandinaviassa.

Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus Tike arvioi elo–syyskuun taitteessa Suomen kaurasadoksi yli 1,2 miljardia kiloa, liki 150 miljoonaa kiloa enemmän kuin viime vuonna ja yli 400 miljoonaa kiloa yli kotimaan tarpeen. Samaan kaurasatoon päästiin viimeksi vuonna 2009.

Ruotsissa tilanne on samanlainen. Maatalousministeriön elokuun lopun tilaston mukaan kaurasato kasvoi kymmenkunta prosenttia viime vuodesta, kun syysvehnää ei pystytty edellissyksynä kylvämään.

Gleadell arvioi, että kauralle löytyy jollain hintaa ostaja.

Hinnat ovat olleet laskussa keväästä asti. Suomalaisen kauran tärkeimmässä vientisatamassa Vaasassa kauran hinta on pudonnut 26 prosenttia puolessa vuodessa ja on alimmillaan kolmeen vuoteen.

Ostajat vetäytyivät kauramarkkinoilta

”Kauran ylitarjonta ja hintojen luisu ovat tehneet ostajat varovaisiksi eikä kysyntää juuri ole”, kertoo viljakaupan johtaja **Tarmo Kajander** Hankkijalta.

Brittien iso sato tuntuu, sillä parina viime vuonna kaurasato on jäänyt niukaksi.

Kajanderin mukaan Suomessa ja Ruotsissa tilanne on hyvin samantapainen.

Sato on viime vuotta suurempi eikä homeiden kanssa ole samanlaisia ongelmia kuin vuosi sitten. Kanadassa puinnit ovat kesken, mutta sielläkin odotetaan isoa satoa.

Eniten suomalaista kauraa viedään Keski-Eurooppaan ja etenkin Saksaan, missä kaurasato jäi hieman tavallista pienemmäksi. Se tarjoaa hieman lisää vientimahdollisuuksia, mutta muutoin kauramarkkinat ovat hyvin vakaita Keski-Euroopassa.

Viljaa liikkui hyvin puintiaikaan, mutta tarjonta loppui noin viikko sitten. Lähiviikot lienevät hiljaisia.

”Hirvijahtiin ehtii nyt hyvin”, Kajander toteaa.

VEIKKO NIITTYMAA

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %

Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä	
Agrimarket	174 ↑
Avena	174 ↑
Fazer 1)	173 ↔
Helsingin Mylly	170–175
Kesko (valk. väh. 12,5 %) 2)	172 ↔
Kinnusen Mylly	175 ↔
Myllyn Paras	175 ↔
Raisioagro	174 ↑
Y-maatalous	170–174 ↑
Viking Malt	178 ↑
Luomuvehnä	
Agrimarket	305 ↔
Fazer (valk. väh. 12 %)	270 ↔
Rehuvehnä	
Agrimarket	162–167 ↑
A-Rehu	165–170 ↑
Avena	162–170 ↑
Kesko 2)	166 ↔
Kinnusen Mylly	165 ↔
Raisioagro	162–173 ↑
Y-maatalous	162–167 ↑
Luomurehuvehnä	
Agrimarket	265 ↔
Rehuohra	
Agrimarket	127–141 ↓
Altia	145 ↓
A-Rehu	135–143 ↓
Avena	119–133 ↓
Kinnusen Mylly	147 ↓
Raisioagro	135–146 ↓
Y-maatalous	127–141 ↓
Mallasohra	
Agrimarket 3)	158–165 ↓
Avena	154 ↔
Raisioagro	158–165 ↓
Viking Malt (mallas- ja entsyymiohra)	163 ↓
Y-maatalous	158–165 ↓
Luomumallasohra	
Agrimarket	385 ↔
Viking Malt	385 ↔
Luomuohra	
Agrimarket	330 ↔
Kinnusen Mylly	325–330 ↔
Rehukaura	
Agrimarket	123–124 ↓
–vienti, myllykaura	122–126 ↓
A-Rehu	128 ↓
Avena (elintarvikek.)	110–126 ↔
Helsingin Mylly	145
Kesko 2)	92–125 ↓
Kinnusen Mylly	135 ↔
Raisioagro	125–128 ↓
Y-maatalous	122–126 ↓
Suurimokaura	
Fazer	150 ↔
Myllyn Paras	158 ↔
Raisioagro	130–140 ↓
Luomukaura	
Agrimarket	235 ↓
Avena	230 ↔
Fazer (suurimo)	225 ↔
Helsingin Mylly	245 ↓
Kesko 2)	230 ↓
Polar bio oats	230 ↔
Raisioagro (suurimo)	250 ↔
Luomurehukaura	
Agrimarket	190 ↓
Kinnusen Mylly	200 ↔
Ruis	
Agrimarket	194 ↔
Avena	185–192 ↔
Fazer 4)	200 ↔
Kinnusen Mylly 5)	205 ↔
Myllyn Paras	205 ↔
Raisioagro	196 ↓
Y-maatalous	194–197 ↔
Luomuruis	
Agrimarket	385 ↔
Fazer	375 ↔
Helsingin Mylly	390 ↔
Kinnusen Mylly	380 ↔
Kevätrypsi ja -rapsi	
Avena	340–362 ↓
Raisioagro	356–365 ↓
Härkäpapu	
Agrimarket	220 ↔
Raisioagro	220 ↔
Luomuhärkäpapu	
Agrimarket	370 ↔
Kinnusen Mylly	385 ↔
Rehuherne	
Agrimarket	215 ↔
Raisioagro	215 ↔
Luomurehuherne	
Agrimarket	370 ↔
Kinnusen Mylly	375 ↔

Hinta noussut ↑ pysynyt ennallaan ↔ laskenut ↓ viikon takaisesta.

1) Sako vähintään 180.
2) Hinnasta vähennetään välityspalkkio.
3) Barke,Tipple.
4) Sako vähintään 60.
5) Sako vähintään 80, hlp 71.

Hintatiedot ostajilta

Viljan käyttö väheni

Viljan kokonaiskulutus Suomessa satovuonna 2012–13 oli noin 2,9 miljardia kiloa, kun vuotta aiemmin se oli lähes 3,2 miljardia kiloa.

Viljan elintarvikekäyttö kasvoi hieman, mutta teollisen käytön ja rehukäytön väheneminen käänsivät viljan kokonaiskäytön laskuun. Tiedot käyvät ilmi maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen Tiken torstaina julkistamista tiedoista.

Rehukäytön vähenemisestä huolimatta viljaa käytettiin edelleen selvästi eniten kotieläinten ruokintaan. Kokonaiskäytöstä noin 67 prosenttia kulutettiin rehuteollisuudessa ja maatiloilla.

Ohran rehukäyttö oli yhteensä vajaat 1,2 miljardia kiloa, mikä oli 18 prosenttia edellisvuotta vähemmän.

Vehnän käyttö rehuteollisuudessa kasvoi edellisestä vuodesta runsaat 4 prosenttia, mutta käyttö maatiloilla laski lähes 16 prosenttia. Kokonaisuudessaan vehnän rehukäyttö laski 4 prosenttia.

Kauran rehukäyttö oli yhteensä samansuuruinen kuin edellisenä satovuonna, mutta käyttötapa muuttui. Rehuteollisuus käytti kauraa yli 36 miljoonaa kiloa enemmän kuin edellisenä kautena. Maatilat taas käyttivät kauraa eläinten ruokintaan vastaavan määrän vähemmän.

Elintarvikekäyttö lisääntyi

Kaikkien muiden viljojen paitsi kauran elintarvikekäyttö kasvoi satovuonna 2012–13 edelliseen vuoteen verrattuna.

Kotimainen elintarviketeollisuus käytti viljaa yhteensä 425 miljoonaa kiloa. Eniten elintarvikkeisiin käytettiin vehnää, 257 miljoonaa kiloa, mikä oli noin prosentin edellistä vuotta enemmän.

Ruista käytettiin vajaat 94 miljoonaa kiloa eli runsaan prosentin edelliskautta enemmän.

Kauran käyttö elintarvikkeisiin oli 65 miljoonaa kiloa, mikä oli hieman edellisvuotta vähemmän.

Ohran elintarvikekäytön muutos oli suhteellisesti suurin, sillä ohran käyttö yli kaksinkertaistui edelliseen satovuoteen verrattuna runsaasta 6 miljoonasta kilosta yli 13 miljoonaan kiloon.

Teolliseen käyttöön, kuten mallastukseen, viljaa käytettiin noin 280 miljoonaa kiloa. Vuotta aiemmin teollinen käyttö oli yli 330 miljoonaa kiloa.

Varastot kasvoivat

Satovuonna 2012–13 vehnän vienti väheni noin 165 miljoonaan kiloon edellisen vuoden ennätyksellisestä 250 miljoonasta kilosta.

Vehnän tuonti pysyi samana ja oli vajaat 9 miljoonaa kiloa.

Ruista ei viety käytännössä ollenkaan, ja rukiin tuonti kasvoi 41 miljoonasta kilosta lähes 53 miljoonaan kiloon.

Ohran viennin väheneminen jatkui ja ohraa vietiin noin 84 miljoonaa kiloa. Ohran tuonti oli edelleen vähäistä, noin 4 miljoonaa kiloa.

Kauran vienti pieneni 364 miljoonasta kilosta noin 307 miljoonaan kiloon. Tuonti oli vajaat 7 miljoonaa kiloa.

Satovuoden aikana vehnävarastot kasvoivat 40 miljoonaa kiloa, ruisvarastot 18 miljoonaa kiloa, ohravarastot 25 miljoonaa kiloa ja kauravarastot lähes 230 miljoonaa kiloa.

TUURE KIVIRANTA

Vehnä otti vetovastuun viljamarkkinoilla

Vehnä on ottanut vetovastuun maissilta viljamarkkinoilla, amerikkalaiset analyytikot arvioivat perjantaina. Hyödykepörsseissä vehnä harppasi viime viikolla 8–10 euroa tonnilta ylöspäin, kun rehuviljojen ja öljykasvien hinnat vahvistuivat vain vähän.

Suomessa tilanne on samantapainen. Leipä- ja rehuvehnien hintoja nostettiin hieman tälle viikolle samalla, kun rehuviljojen hinnoissa alamäki jatkui.

Brasiliassa ja Kiinassa sateet pilaavat satotoiveita. Kiinassa on ongelmia vehnän laadussa. Brasiliassa sato jää niukaksi eikä Argentiinastakaan ole nyt apua. Yhdysvaltojen ohella vehnää saatetaan tuoda Puolasta.

Perjantaina Ukrainan viljaviranomaiset kertoivat, että syysvehnän kylvöt ovat sateiden takia pahasti myöhässä ja ala saattaa jäädä alle puoleen suunnitellusta 7 miljoonasta hehtaarista.

Hermostuneisuus johtuu osin siitä, että Yhdysvaltojen maatalousministeriö julkaisee tänään viljojen varastoraportin. Ministeriön odotetaan alentavan varastomääriä, mikä tiukentaisi markkinatilannetta.

Suomessa vehnän hinnat poikkeavat muista viljoista. Maaseudun Tulevaisuuden hintaseurannassa on 68 ostotarjousta, joista nousua on 10 vehnätarjouksessa ja laskua 22 ohra-, kaura- ja ruistarjouksessa.

Viljojen ja myös vehnän hinnat ovat pudonneet tuntuvasti keväästä, kun kylvösuunnitelmia tehtiin.

Eniten on notkahtanut kaura, jonka hinnasta on sulanut 33 prosenttia. Ohra on halventunut 24–28 prosenttia ja vehnä noin 20 prosenttia. Hinnat on poimittu Raision maaliskuun lopun ja tämän viikon tarjouksista.

VEIKKO NIITTYMAA

Navettavesi lämpimäksi aurinkoenergian avulla

SAMI KARPPINEN

Eteläahon navetan katolla on neljä aurinkokeräinyksikköä, yhteensä 120 tyhjiöputkea.

KEURUU (MT)

Keuruulaisen maitotila Eteläahon navetassa käytettävää vettä on lämmitetty aurinkoenergialla heinäkuun puolivälistä lähtien. Navetan katolle asennettu Nova-aurinkojärjestelmä vähentää sähkönkulutusta.

Lämmintä vettä tilalla kuluu vuorokaudessa tuhat litraa. Suurin osa määrästä on lypsyrobotin pesuvettä, jonka lämpötila on 65 astetta. Desinfiointiin käytettävä vesi on vielä kuumempaa.

Tilan 150-päinen karja juo vuorokaudessa 30 kuutiota vettä. Puolet eläimistä on lypsylehmiä, puolet nuorkarjaa.

Aurinkojärjestelmän toimitti keuruulainen Solartukku Oy. Firman toimitusjohtajan **Jouni Järvisen** mielestä tyhjiöputkikeräimen tehon huomaa erityisen hyvin pilvisellä säällä.

Keski-Suomessa keräin alkaa tuottaa lämpöä jo maaliskuussa ja jatkaa sitä lokakuun loppuun.

Järvisen omakotitalon käyttövesi on lämmitetty huhtikuun puolivälistä alkaen pelkällä aurinkoenergialla. Järjestelmään kuuluu pieni 300 litran varain.

Eteläahon navetassa maitohuoneen päällä on seitsemän 300 litran varainta, joita käytetään maitotankin jäähdytykseen sekä aurinkolämmön talteenottoon.

Järjestelmän toimintaa voi seurata reaaliajassa keuruulaisen a-Lab Oy:n toimittamalla tiedonkeruulaitteistolla.

Takaisinmaksu 4-5 vuodessa

Isäntä **Ari Eteläaho** arvioi, että järjestelmä maksaa itsensä takaisin 4–5 vuodessa säästyneenä sähkönä. Sähköä tilalla on mennyt noin 150 000 kilowattituntia vuodessa.

Aurinkolämpöjärjestelmässä on yksi pienitehoinen pumppu, jonka pumppaamalla nesteellä siirretään lämpö keräinputkista varaimille.

Neljän keräimen yhteispinta-ala on reilut 17 neliötä. Kussakin keräimessä on 30 lasipäällysteistä tyhjiöputkea, joiden pituus on 1 800 milliä ja läpimitta 58 milliä.

Vajaan kahden millin paksuinen lasi kestää läpimitaltaan tuumaisten rakeiden iskut, valmistaja lupaa.

Tyhjiöputkikeräimet ja automatiikka valmistetaan Solartukun sopimustehtaissa Kiinassa. Asennustelineet valmistetaan Keuruulla.

Järvisen mukaan Suomi on aurinkoenergian kehitysmaa. Kiinnostus asiaan on lisääntynyt vasta parin viime vuoden aikana.

”Alkuinvestoinnin jälkeen aurinkoenergia on ilmaista”, Järvinen muistuttaa. Aurinko toimii tukilämmityksenä kaikkien lämmitysmuotojen rinnalla.

REIJO VESTERINEN

Ruudulla näkyy järjestelmän tuottama energiamäärä, Ari Eteläaho kertoo.

Kaakon ja lounaan väli on aurinkokeräimen paras asennussuunta , Solartukun toimitusjohtaja Jouni Järvinen sanoo.

”Pietari iso mahdollisuus suomalaistuottajille”

Puutarha-Sanomat järjestää marraskuun 12.–14. vientiseminaarin Pietariin viisumivapaana risteilynä.

”Pietarin markkinat ovat suomalaiselle puutarha- ja perunatuotannolle merkittävät mahdollisuus, jota ei pidä hukata”, sanoo päätoimittaja **Jouko Tikkanen**.

Venäjällä arvostetaan suomalaisia tuoretuotteita. Niistä on Tikkasen mukaan mahdollisuus saada käypä hinta, kunhan vienti rakennetaan laatuimagolle. ”Tässä kaivataan alan yhteistyötä.”

Hänen mukaansa jatkuva vienti tai ainakin mahdollisuus vientiin heijastuisi Suomen markkinoihin vakauttamalla hintoja.

Vientiseminaarin lisäksi Pietarissa järjestetään aamuseminaarit perunan-, avomaanvihannes- ja kasvihuoneviljelijöille.

Matkan pääkohde on Peterfood-messut.

Erillisohjelmina on maailmankuulu Eremitaaši-talvipalatsi sekä tutustuminen uudenaikaiseen kasvihuonelaitokseen Agrofirma Vyborgeciin, jossa viljellään kurkkuja, tomaatteja, salaatteja, paprikaa, munakoisoa ja yrttejä.

Vientiseminaariin pitää ilmoittautua 3.10. mennessä sähköpostiin pietari@puutarha-sanomat.net tai puhelimitse 044 355 4300.

MT

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Ranskalaisministeri tutustui Suomen luomuun

Ranskan maatalousministeri **Stephane Le Fol** tutustui Tech&Bio-luomumaatalusnäyttelyssä Tarinoita suomalaisesta luomusta -valokuvanäyttelyyn. Esillä oli 22 **Erkki Pöytäniemen** ottamaa kuvaa, jotka kuvittavat myös kirjaa Tarinoita suomalaisesta luomusta.

Tech&Bio on Euroopan suurin luomumaatalousnäyttely, jonka Ranskan maatalouskamari järjestää joka toinen vuosi. Pöytäniemi oli yksi näyttelyn pääkonferenssin puhujista.

Pomo pyöräilee lähiruuan puolesta

Lähiruuan puolesta kannattaa polkea lähes 400 kilometriä. Näin tuumii Family Food -elintarvikeyrityksen ostoista ja logistiikasta vastaava **Tobis Gustavsson**, kertoo Land-lehti.

Reitti kulkee Tukholmasta Rosenbadista Braåsiin.

Matkalla Gustavsson tapaa ruuan parissa toimivia kuten maatalousministeri Eskil Erlandssonin. Ministerin kanssa keskusteltiin muun muassa siitä, että ruokaan liittyvää opetusta pitäisi olla kouluissa nykyistä enemmän.

Family Foodilla on valmiita ruokakasseja, jota sisältävät lähiruokaa.

Robottilypsy yhä yleisempää

Automaattilypsy yleistyy maailman maitotiloilla nopeasti. Yksi osoitus menetelmän suosiosta on, että DeLaval myi 10 000:n lypsyjärjestelmän kanadalaiselle maitotilalle.

DeLaval sai ensimmäisen automaattisen lypsyn patentin vuonna 1982 ja asensi ensimmäiset niin kutsutut vapaaehtoiset lypsyjärjestelmät Hollantiin 1990-luvun alussa.

Suomen ensimmäinen lypsyrobotti otettiin käyttöön vuonna 2000. Robottien määrä on kasvanut nopeasti.

Ranskassa tulossa erittäin huono viinivuosi

Rakeet, kylmyys ja myrskyt ovat piesseet Ranskan viiniköynnöksiä niin pahasti, että tulossa on huonoin viinivuosi 40 vuoteen, kertoo ATL.

Pahiten raekuurot ovat iskeneet Bordeaux'n ja Bourgognen alueille, missä lähes koko sato on menetetty.

Primewine-tuontiyhtiön edustajan mukaan viinivuosi on kehno muuallakin kuin Ranskassa.